

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
VIII.8.B

EKONOMIE

VIII.8.B – Ekonomie

Charakteristika předmětu: EKONOMIE ve vyšším stupni osmiletého studia

---

Obsah předmětu

Předmět ekonomie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVPG. Rozvíjí a rozšiřuje poznatky v oblasti ekonomie a ekonomiky. Vede studenta k pochopení mikroekonomických a makroekonomických vztahů a jejich praktickému využívání. Dále uvádí metody zodpovědného zacházení s finančními prostředky a rozvíjí schopnosti analyzovat působení médií v ekonomickém světě. Zaměřuje se na využití aktuálních mediálních informací při analýze české i mezinárodní ekonomiky. Poskytuje prostor k pochopení a kritické analýze rizik a přínosů globalizace ekonomiky. Přispívá též k orientaci na trhu práce, českém i evropském. Předmět využívá znalostí učiva politologie, práva, dějepisu a zeměpisu. Vyučovací předmět ekonomie realizuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
kvinta	X	X
sexta	X	X
septima	1	X
oktáva	X	X

Organizace výuky

Předmět ekonomie je zařazen do učebního plánu septimy a je pro všechny studenty povinný. Využívá různé formy výuky: výklad s použitím digitálních technologií, samostatné vyhledávání dat studenty, kritickou analýzu ekonomických textů, exkurze, besedy, výukové filmy, referáty, skupinovou práci, ekonomické hry a simulace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět vede studenty k orientaci na aktuálním trhu práce a k tomu, aby si dokázali plánovat svou profesní kariéru, chápali význam mezilidských vztahů na pracovišti a věděli, kam se obrátit o pomoc při ztrátě zaměstnání.

Kompetence k učení

- probouzíme aktivní zájem o problematiku ekonomie a ekonomiky aktivitami spojenými s předmětem

VIII.8.B – Ekonomie

- představujeme vědění jako hodnotu a poznání jako otevřený a zajímavý proces
- poskytujeme studentům možnost pracovat s písemnými, zvukovými či obrazovými materiály a tak správně analyzovat informace a kriticky je zpracovat a zobecňovat
- vedeme studenty k orientaci v různých zdrojích informací

Kompetence k řešení problémů

- dáváme studentům konkrétní příklady k řešení, k analýze vlastní situace současné i budoucí (profesní směřování, finanční rozvrhování apod.)
- poskytujeme studentům prostor k samostatnému řešení problémů
- podporujeme diskuze s obhajobou rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům posuzovat řešení problémů z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- učíme klást otázky, hledat odpovědi v diskuzi
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie
- vedeme studenty ke kritickému posuzování získaných informací

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost samostatné, párové a skupinové práce pro hlubší vhled do konkrétní oblasti
- umožňujeme studentům posuzovat profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jejich profesní volbě a kariéře
- vytváříme vhodné pracovní prostředí pro budování pozitivní představy samotných studentů
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitiva a nedostatky

Kompetence občanské

- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a vhodné reakci na ně
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů
- vedeme studenty k porovnávání teoreticky získaných znalostí s praxí

Kompetence k podnikavosti

- umožňujeme studentům rozhodovat se o budoucím profesním zaměření
- učíme chápat podstatu a principy podnikání, realitu tržního prostředí
- vedeme studenty k posuzování podnikatelských příležitostí

Kompetence digitální

- motivujeme studenty k vyhledávání a zpracování informací na důvěryhodných internetových stránkách
- usilujeme o to, aby si studenti uvědomovali existenci autorského zákona a osvojovali si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

VIII.8.B – Ekonomie

- nabádáme studenty k etické spolupráci, komunikaci a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- upozorňujeme studenty na rizika spojená s nadměrným využíváním digitálních technologií
- dbáme na vhodnou komunikaci a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme studenty k vyhledávání vhodného digitálního zdroje, kompetentního k dané pracovní aktivitě, a vhodného klíčového slova

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

S E P T I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none"> • typy ekonomik • historický vývoj ekonomie • globální ekonomické otázky • ekonomický cyklus • tržní mechanismus • nabídka, poptávka, tvorba ceny 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student objasní typy ekonomik (i z historického hlediska) a uvede příklady</i> ○ <i>popíše ekonomický cyklus a tržní mechanismus</i> ○ <i>aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí</i> ○ <i>respektuje cizí majetek, využívá a chrání majetek svůj</i> ○ <i>vysvětlí pojmy zisk, cena, DPH</i> ○ <i>rozpozná běžné cenové triky, klamavé nabídky</i> 	Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova Využití znalostí učiva dějepisu
Fiskální politika (součást hospodářské politiky státu) <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daňová soustava • hospodaření domácnosti • práva spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student porovná hospodářský systém ČR s vybranými ekonomikami zemí EU</i> ○ <i>rozlíší pojmy: schodkový, přebytkový, vyrovnaný rozpočet</i> ○ <i>objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů</i> ○ <i>rozlíší základní typy daní</i> ○ <i>uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění</i> ○ <i>student rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a sestaví rozpočet domácnosti na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele</i> 	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova
Monetární politika (součást hospodářské politiky státu) <ul style="list-style-type: none"> • inflace • kurz měny • zahraniční a platební bilance • HDP 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů</i> ○ <i>vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry</i> 	Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

VIII.8.B – Ekonomie

<p>Sociální politika</p> <ul style="list-style-type: none"> • nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti • důchodový systém • systém sociálních dávek • životní minimum 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student uvede postup, jak se vypočítá životní minimum, zažádá o sociální dávku, na niž má nárok</i> ○ <i>objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, vymezi práci úřadu práce a personálních agentur</i> ○ <i>vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova</p>
<p>Ekonomické subjekty</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo) • základní právní normy týkající se podnikání • živnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která z nich je v konkrétní situaci výhodná</i> ○ <i>analyzuje výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním</i> ○ <i>uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění</i> 	<p>Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova</p>
<p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce peněz • formy platebního styku • cenné papíry, akcie, burza 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku</i> ○ <i>vysvětlí funkci peněz, formy platebního styku a cenných papírů</i> ○ <i>uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic</i> ○ <i>ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku</i> 	<p>Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova</p>
<p>Bankovní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČNB a komerční banky • specializované finanční instituce • formy bankovníctví 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student objasní funkci ČNB, komerčních bank a dalších finančních institucí</i> ○ <i>využívá moderní formy bankovních služeb</i> 	<p>Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova</p>
<p>Finanční produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> • volné finanční prostředky a jejich využití • řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing • úrokové sazby, RPSN (roční procentní sazba nákladů) • pojištění 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student navrhne způsoby využití volných finančních prostředků a jejich investování; vysvětlí proč</i> ○ <i>vybere úvěrové produkty, zdůvodní svoji volbu</i> ○ <i>vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN</i> ○ <i>objasní význam pojištění</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova</p>
<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> • marketing a public relations • reklama, reklamní agentury 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student analyzuje skrytý obsah reklamy</i> ○ <i>vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu</i> 	<p>Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova</p>
<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní podmínky vzniku, změny a 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a</p>

VIII.8.B – Ekonomie

<p>zániku pracovního poměru</p> <ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů • odbory 	<p><i>výpověď</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>deklaruje svá pracovní práva, vyslovuje požadavky na respektování svých práv ostatními lidmi a respektuje své pracovní povinnosti</i> ○ <i>objasní funkci odborů</i> 	<p>sociální výchova, Environmentální výchova</p>
<p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce • ekologická hlediska práce • pracovní úraz a odškodnění 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky</i> ○ <i>chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova</p>
<p>Profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce jako seberealizace • hodnocení vlastních schopností • profesní a vzdělávací nabídka • přijímací pohovor a výběrové řízení, pracovní úspěšnost a kariérní růst 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</i> ○ <i>posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě</i> ○ <i>vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova</p>
<p>Osobní management</p> <ul style="list-style-type: none"> • plánování osobní práce, time management • zaměstnání a mezilidské vztahy zaměstnání a rodina • workholismus 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student vytvoří model vyváženého pracovního rozvrhu s ohledem na své osobní vztahy</i> ○ <i>definiuje pojmy: time management, workholismus</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova</p>
<p>Mezinárodní trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabídka a poptávka popracovních místech - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby • pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita • rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>student uvede příklady profesní poptávky na českém i evropském trhu práce</i> ○ <i>posoudí profesní nabídku na českém i evropském trhu a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním</i> ○ <i>orientuje se na pracovním trhu v ČR i EU</i> ○ <i>využívá moderní technologie k získání nejnovějších informací na trhu práce</i> 	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova</p>